

GAZETA LWOWSKA.

W Piątek

N^{ro}. 12.

28. Stycznia 1825.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Z Wiednia. —

N. Pan raczył najłaskawiej Xięciu Henrykowi Lubomirskiemu zezwolić, aby pałac jego w Wiedniu na placu *Mölkerbastej* w mieście pod liczbą 1165 ze wszystkimi do niego należyciami, szczególnie piękniemi sprzętami, zwierciadłami i malowaniami kosztownymi, na loteryją był puszczony.

Stosownie do tego pozwolenia wspomniany pałac, za który pr. oznaczona suma wykupna 225,000 ZR. w W. W., czyli 90000 ZR. w M. R., stawiona będzie na loteryją składającą się z 84250 czarnych losów po 10 ZR. W. W. i 6000 czerwonych bezpłatnych.

Kto weźmie i zapłaci w gotowiznie 10 czarnych losów, otrzyma darmo jedynasty czerwony, dopóki te 6000 *gratis* losów nie będą rozabrane.

Wszystkie 3121 wygranych, włącznie z sumą wykupna za pałac, wynoszą ZR. W. W. 293625 i 4000 Ces. dukatów 45000

Razem ZR. W. W. 238625

wszystkie 90250 losów, między któremi jest 84250 za pieniądze, a 6000 *gratis*, mają prawo do głównego numeru wygrywającego pałac, i do 2201 wygranych, to jest 15000 ZR., 8000 ZR., 3000 ZR., 2000 ZR., 1000 ZR. i tak odwrotnie aż do 12 ZR. W. W.

Za te 6000 *gratis* losów jest jeszcze oprócz tego 919 szczególnych wygranych, iakoto: 5000, 300, 200, 100, 50 i tak odwrotnie aż do 1 dukata, w ilości 4000 dukatów, tak, iż każdy za pieniądze los czarny, może wygrać 12 razy, a każdy czerwony 13 raz.

Ciągnięcie naznaczone na dzień 19. Września 1825, iezli prędki rozbiór losów takowego nie przyspieszy.

Tutejszy dóm handlowy Heniksteina i współli, który przyjął na siebie ukończenie téj loteryi, zaręcza za oddanie pałacu ze sprzętami, za wypłatę summy wykupna i wygrane w gotowiznie. Ponieważ pałac położony w obwodzie murów stolicy Wiednia, tak piękną budową, pięknymi sprzętami i rzeczami; iak i szczególniey powabnem położeniem na placu *Bastej* blisko pu-

blicznego ogrodu, ściągający na siebie uwagę, nie był publicznie dotąd wygrywanym, zatem słusznie spodziewać się należy, że znaczne korzyści téj loteryi, przyczém nie trzeba pomiać w stosunku bardzo małej liczby losów, uzyska powszechnie przyzwolenie.

Dalszy ciąg zdania sprawy Józefa Hrabiego Ditrichsteina, Gubernatora uprzywileiowanego Aust. narod. banku i t. d.

Fundusz pensy urzędników banku, uchwałą zapadłą na pierwszym zgromadzeniu Wydziału, zyskał 2 $\frac{1}{2}$ procentu od całorocznego nadzysku, a nadto 5 procentu od płacy urzędników.

Już na zgromadzeniu Wydziału z d. 13. Stycznia 1823 Dyrekcyja banku była spowodowaną, przelożyć, aby wstrzymano było pięć-procentowe odciążanie od pensy, razem, by wpływ 2 $\frac{1}{2}$ zmniejszono na $\frac{1}{2}$ procentu od nadzysku dla funduszu pensy.

Do tego obustronnego wniosku, Dyrekcyja banku przez oweznesny wysoki stan funduszu pensy i tą okolicznością była spowodowana, że ten fundusz przez własne procenta wzrasta, i że żadnego zupełnie nie było podobieństwa, by w następnych latach potrzeba było dawać pensy.

Ponieważ świetny Wydział bankowy z roku 1823 wnioski te przyjął, a N. Pan takowe najłaskawiej raczył zatwierdzić; zatem fundusz pensy urzędników bankowych uzyskał od 1. Stycznia 1823 roku tylko jeszcze 1 $\frac{1}{2}$ procentu od nadzysku; przezco do dnia ostatniego Grud. 1824 miał 226151 ZR. 32 $\frac{2}{4}$ krayerarów.

Przy tak znaczney sile funduszu pensy, Dyrekcyja banku sądzi WPanom za potrzebę przelożyć, aby dotychczasowy wpływ z nadzysku począwszy od 1. Stycznia 1825 zupełnie znieść, i fundusz ten ograniczyć na własnych jego procentach, który zawsze dostateczny będzie, aby go w kilku latach powiększyć, i urzędnikom instytutu w każdym względzie zasłużonym, na ich późny wiek zaspokajające stawić widoki.

W dawniejszych już moich przelożeniach z d. 17. Stycznia 1820 i 15. Stycznia 1821 doniośtem szanownemu Wydziałowi, że bank narodowy przyjął różne przez prywatnych mające być

wniesione reszty należności z przedanych dóbr karneralnych, za opłaceniem piątego procentu i przewidyję przez wysoki zarząd Państwa szczególnie zastrzeżoną.

Ten korzystny z Rządem interes, który największy rozciągnięciu nigdy razem nie wynosił więcej jak 2 mil. 105009 ZR. 26 kr., zostanie niebawem ukończony, a ja mam sobie za obowiązek wykazać tu w szczególności stosowny porządek i punktualność, które przez sześć lat, jak istniał, ciągle panowały.

Bank narodowy zawarł ze swęj strony ugody z uprzywilejowanemi domami handlowemi braci Rothschildów w Paryżu, i Mirabaud i spółki w Medyolanie, podług któręj wygotowano w języku francuzkim certyfikaty na C. K. Austriackie pięcio - procentowe w monecie obligacyie, zaś same efekta przy środkach ostrożności złożone są w instytucie.

Te obustronne przedsiębiorstwa, okazują się zdolnemi, kredytowi austriackich papierów skarbowych w oznaczonych kraiach większy nadać popęd, handel niemi ułatwić; równie i Bank narodowy nadaie rozciągłość ich dochodom, których z największém bezpieczeństwem mógł użyć.

Z wykazu Cenzorów Wydziału eskontowego dołączonego do moiego zdania sprawy przekonacie się WPanowie, że hurtownicy Andrżęj Baron Stift, Franciszek Baron Szloissnigg, Uro. Krystyian Coith, i Jan Bartłomięj Gerometta, nad wezwanie Dyrekcyi bankowęj raczyli przyjąć na siebie trudy cenzury w roku 1824.

WPanowie, i innym od lat kilku tęj sprawie się poświęcającym jak i z gorliwością dla dobra instytutu się oddającym Cenzorom, winni iestęśny nader oględne i porządne zawiadywanie tą rzeczą, przez co bank i w ostatnim roku najmniejszęj nie doznał straty.

Przyczęm, namienić muszę o dobrowolnóm wyściu dawniejszych Cenzorów, Ludwiku Barenie Peschier, H. C. Popp i Uro. F. I. Schäffer, z których pierwszego wydarła nam śmierć, zaś ostatni z powodu zmiany swych interesow zniewoleni byli złożyć miejsce Cenzora Instytutu.

Kilkoletnie znakomite usługi tych trzech negocyantów, nakazują nam rzetelne podziękowanie, które też onym publicznie składamy.

(Dokończenie następi).

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Zjednoczone Stany Ameryki północney.

Ubieganie się stronictw względem wyboru Prezydenta coraz się powiększa, im więcej się do tego czas zbliża. Przy odcyściu ostatnich

wiadomości tylko ieszcze o P. Adams i Jenerale Jackson mówiono, piérwszy zdawał się mieć za sobą większość; atoli sądzą, iż się to zmienić może, gdy Stanów południowych gdzie Jackson wielu przyaciół liczy, skończy się głosowanie.

W dniu 3. Grud. odbyło się w Nowym Yorku zgromadzenie kupców, w zamiarze podania próśby do Kongresu, aby dał opiekę handlowi przeciwko pomnażającym się rozbojnikom na morzu pod wyspą Kubą.

Hiszpania.

Gazety Francuzkie donoszą z Madrytu z d. 23. Grudnia: »Zdaie się, iż Rząd zaynuie się wyraźnie wysłaniem znaczney wyprawy do Ameryki. Tak onegdaj na Radzie Ministrów zapadła uchwała, w skutek któręj Minister wojny zalecił Jeneralnym Kapitanom prowincyi, aby Oficerom urlopowanym na czas nieoznaczony, oznaymili, iż ci, którzyby chcieli bronić praw Króla w Ameryce, zatrzymają stopnie, iakie w d. 20. Marca mieli. Równie i nabór ludzi do woyska piérwęj na trzydzieści i dwa tysiące ludzi oznaczony, teraz nowym wrokiem do 40,000 został podniesiony. Król na ponowioną prósbę Margrabiego Campo Sagrado uwolnił go, od obowiązku, i w mieyscu tegoż mianował Jenerała Caro następcą, Jeneralnym Kapitanem Katalonii. Minister spraw zewnętrznych miał od hiszpańskiego Konzula w Algierze odebrać wiadomość, iż Dey skłania się do wydania Hiszpanii Jenerała Lopez Bannos i iego 11 towarzyszy. Nowy plan kredytowy Ministra skarbu Balasterasa miał uzyskać królewskie przyzwolenie i ma z d. 1. Stycznia przyść do skutku.«

Gwiazda pisze z Madrytu z d. 31. Grudnia iż Król chcąc przyspieszyć pszczyszczenie rzędników cywilnych pod rozmaitemi pozorami dotąd zwlekane, postanowił, że po upłynieniu Stycznia 1825, Junty w tęj mierze upoważnione, niepowinny przyymować nót, ani próśb do przeczyszczenia się tego ściągających. Oraz rozkazał Król, iż Hiszpanie wyjeżdżający na Jubileusz do Rzymu brać mają paszporty u Nuncjusza papieżkiego w Madrycie, albowiem zwyczajne Konzulów nie są dostatecznemi.

Dziennik rozpraw donosi z Madrytu z d. 27. Grudnia: »Poseł amerykański wysłał przedkilkku dniami niespodzianie swego Sekretarza poselstwa do Wassingtonu. Dowiadujemy się teraz iż powiózł żądanie hiszpańskiego Rządu do Stanów Ameryki północney, »aby uznanie niepołległości różnych Rzeczpospolitych Ameryki cofnęły inaczęj Król Jegomość ogłosi wyrok zwieczający odstąpienie Florydy.« (P. Appleton przeciwiechał niedawno przez Londyn do Liverpoolu, ślad ma popłynąć do Nowego Yorku.)

Wielka Brytania i Irlandya.

Na giełdzie Londyńskiej w d. 3. t. m. wielka się okazała czynność względnie zagranicznych funduszowych papierów; szczególniej papiery nowych Państw Amerykańskich w skutek wieści, że Rząd Angielski chce je uznać, a przynajmniej z niemi zawrzeć traktat handlowy, podniosły się i tak Kolumbijskie do 93, a Meksykańskie do 76 1/2. Znaczniéj nie równie poszły w górę akcje kopalni Meksykańskich i Brazylijskich.

Gazeta *Star* z d. 4. Stycz. donosi, że Rząd Angielski istotnie postanowił uznać Rzeczpospolitą Meksykańską, Kolumbijską i Buenos - Ayreską, i że P. Canning postanowienie to swojego Rządu oznaymił na nowy rok listem okólnym Ministrom Dworów zagranicznych, zawierzytelionych na Dworze Londyńskim. Podczas narad Gabinetowych nad tym środkiem, iak pismo Londyńskie (*the Globe and Traveller*) zapewnia, miał się Lord Kanclerz (Lord Eldon) mocno temu sprzeciwiać i oświadczyć, iż to kiedyś przyczyni się do zguby Anglii.

Podług sprostowania Gwiazdy z dnia 9. Stycznia, Sąd Przysięgłych w Dublinie, który odrzucił zaskarzenie przeciwko P. O. Connell, nie był złożony z samych Katolików iak pismo to z dnia 8. wyraziło, lecz z samych Protestantów.

Mówią, że boy kułaczników ogłoszony będzie iako naruszający spokójność, a tak temu dawnemu, nie bardzo przykładowemu zwyczajowi ma być położony koniec.

Posel francuski w Londynie Xiążę Polignac, dopiero w dnia 5. Stycznia przybył do Doweru, ehociaż iuż w dniu 31. wyjechał z Paryża. Przeciwnie wiatry wstrzymały go kilka dni w Kalecie.

Gazeta Rządowa Kalkucka z dnia 31. Lipca zawiera co następuje: „Gorączka epidemiczna wciąż panuje w Kalkucie i liczą, że trzy części ludności, tak Europeyzyków iak kraiovców choruje. Choroba ta objawia się przez straszny ból głowy, darcie członków i czerwone rozpalone plamki po całym cieie. Gdy to przejdzie, co zwykle trwa trzy dni, następuje osłabienie przez czas naciaki. Całe rodziny złożone są tą chorobą, a w niektórych domach nie ma i jednego sługi, któryby dał słabym pomoc. Szczęściem gorączka ta nie wydziera życia, przynajmniej dotąd o tém niesłyszano. Do publicznego urzędu, złożonego z 45 osób, tylko trzech przybyło, reszta chorzy.

W Londynie utworzyło się niedawno towarzystwo do uprawy herbaty w Brazylii, i kawy w Meksyku z kapitałem 3 mil. funt. szterling. Drugie takie towarzystwo złożyło także kapitał, alla rozpoczęcia znowu polowu poret przy brze-

gach Peruwiańskich, co Hiszpanie od 141 lat zupełnie zamiedbali.

Francyia.

Król Jegomość zwiedził d. 7. b. m. wystawę król. rękodzielni porcelany i obiciów. W dniu 8. oglądał Monarcha kościół S. Genowewy, był na nabożeństwie, przyjęty u drzwi przez Arcybiskupa na czele swojego Duchowieństwa.

Rozporządzenie Król. z dnia 15. Grudnia nakazuje zwyczajny roczny nabór 60,000 ludzi z klasy wieku na rok 1824.

Dnia 4. Stycznia Minister Sprawiedliwości wniósł do Izby Parów projekt o świętokradztwie; treść jego jest następująca:

Znieważenie świętych naczyń i hosty poświęconych, iest świętokradztwem. Za znieważenie poczytanie się wszelki gwałt popełniony przez nienawiść i wzgardę Religii, względem naczyń świętych i hosty poświęconych. — Za znieważenie naczyń iest kara śmierci: za znieważenie hosty kara oycobóstwa.*) Taż sama kara naznaczona iest za kradzież naczyń świętych popełniona z pięciu obrażającemi okolicznościami podług 381 Ar. Kodexu Karnego. Kradzież bez tych okoliczności skarana będzie dożywotnem więzieniem. — Kradzież popełniona w Kościele w noc, zamknięciem doczesnem karana będzie. — Karze więzienia od lat trzech do pięciu i opłacie od 500 do 10,000 fran. ulegnie każdy kto się dopuści obrazy wstydu w mieycu świętém. — Karze od 16 do 300 fr i więzienia od dni sześciu do trzech miesięcy ulegną ci, którzy przez wzniecenie zaburzenia przerwą obrzędę religijne.

Za uszkodzenie pomników poświęconych Religii panującý, naznaczoną iest kara więzienia od sześciu miesięcy do dwóch lat, i opłata od 200 do 2000 fr. Jeżeli to przestępstwo popełnione wewnątrz Kościoła, karaniem będzie więzieniem od roku do pięciu i lat opłata od od 1000 do 5000 fr.

Izba Parów sprawdzała w dniu 6. Stycznia tytuły Parów mianowanych rozporządzeniem z d. 23. Grudnia 1823 to iest Wicehrabiego Dode de la Brunerie, (Jenerała Artyleryi) Wice-Hrabiego Dubouchage i Hrabiego Kergerlay. Poczem mianowała szczególną Kommissyją z pięciu Członków do rozpoznania projektu do ustaw względem zarządu solą skarbową, i utłumienia przestępstw w Marynarce złożona.

Okólnik Hrabiego Villèle wzywa Prefektów, aby byli ostrożnymi, przeciwko wszystkim niepowołanym Ajentóm, którzy czyniąc się ważnemi w toczącey się rzeczy wynagrodzenia wychodzą

*) Ucięcie ręki i śmierć.

dów, lub chcąc się cudzym kosztem wzbogacić, żądają po części wiadomości o stanie dóbr sprzedanych, częścią chlubią się usługą i przystępem do Ministrów, a nawet wymagają od Prefektur w tej mierze objaśnień. Minister zapewnia, że dawni właściciele dla należytego dowodu owych rozszczęść, gdy czas przyjdzie będą zawiadomieni.

Dziedzice zmarłego Fouché wygrali sprawę przeciwko księgarzowi Lerouge, względem ogłoszenia mniemanych pamiętników Fouchego. Wyrok opiewa, że Lerouge nie mógł dowieść, iż ogłoszone przez niego pamiętniki, pisał Fouché, i nie miał prawa, iak jest w tych pamiętnikach, wprowadzać Xięcia mówiącego przed publicznością, kłaść mu w usta wyznania i zdania, na którychby może nie przestał, i przywozić fakta, które tak jego pamięć iak pamięć innych osób mniej więcej obrażają. Tak więc wszystkie już wyciśnione exemplarze tych pamiętników mają być zagrabione, zniszczone, i za każdy exemplarz dwóch tomów który nie może być zwrócony, dziedzice Fouchego otrzymają wynagrodzenie po 5 franków.

Jenerał Digeon Dowódzca wojska Francuzkiego w Hiszpanii przybył do Paryża w d. 6. Styczn.

PP. Lesuer i Cherubini komponują muzykę do Koronacyi. Podług programu, mają śpiewać podczas tego obrzędu z nieciłą przerwą przez pięć godzin.

Potomkom wielkiego Poety Kornela wyznać Król roczną pensyi 2000 franków.

Wszystkie pisma opozycyjne uzbroidy się do sporu przeciwko projektom do ustaw, Izbóm przedłożonych i takowy rozpoczęły. Gwiazda umieściła szczegółuiejsze teksty z Dziennika rozpraw, Gazety Codzienney, Konstytucyonisty, Kurjera Francuzkiego, Dziennika handlowego i Arystarka i stara się ie po kolei zbierać.

Włochy.

— Z Rzymu dnia 16. Grudnia. —

Ogłoszono tu edykt Kardynała Zurła Jenerałnego Wikaryusza w treści następującej. — „ Jeszcze w roku 1683, Papież Innocenty XI. kazał wydać surowe postanowienie przeciwko nieprzyzwoitym ubiorom kobiet, tym zaś, któryby tak nagannym zwyczajem zawiniły, zagroził exkomuniką. Z boleścią postrzegł teraz Oyciec S. Leon XII., iż niemało kobiet na ulicach i w miejscach publicznych, a nawet w kościele, wykraczała przeciw przystoyności; a chociaż po odprawionych niedawno missyjach i ćwiczeniach religijnych i po oycowskiem przez Papieża napomnieniu z powodu rozpoczynającego się świętego (Jubileuszowego) roku, spodziewać się należy

zwrócenia na drogę cnoty i uczciwości, iednakże z względu na ważność przedmiotu widzi się Jego Świątobliwość zniewożonym zakazać wszelkiego nieprzyzwoitego ubioru pod zagrożeniem kar pieniężnych i cielesnych, mianowicie tym kobietom, które na pierwsze spojrzenie zdają się okryte, a iednak przez obciste suknie dają zgorzsenie i obrażają przystoynosc. Wkłada się obowiązek na rodziców, mężów i właścicieli domów, aby nad tem czuwali; zabrania się oraz wszystkim krawcom, szwaczkom i utrzymującym stroje, robić takowych sukien i przedawać. Zaleca się przełożonym kościołów, zakrystyanóm i t. d., aby damy chcące wchodzić do kościoła bez zastoy lub w nieprzyzwoitym ubiorze, grzeecznie wypraszały; upoważnia się ich oraz do wyprowadzenia gwałtem czyniących opór, w czem właściwa Władza pomagać im będzie. Wzywa się nakoniec wszystkich Proboszczów i Xięży, aby wszelkimi sposobami przez napomnienia i nauki powściągali takowe nadużycie, i karnosc chrześcijańską w zupełney świetności przywracali. —

W drugiem tegoż samego dnia wydanem postanowieniu, zakazano oberzystom i t. d. przyymować nierządne i złą reputacją mające osoby płci żeńskiej pod żadnym pretextem. Nie mogą także mieć w pokojach gościnnych gorszących malowań i rycin, tudzież gry zakazaney w domach swoich.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy. —

JO. Xiążę Adam Wirtembergski przyjechał do Warszawy d. 16. Stycznia,

Posel Angielski Sir Stratfort Kanning, w przejeździe swoim przybył tu d. 16. b.m. po dwudniowym pobycie, wyjechał do Petersburga.

Kommissyia Rządowa Przychodu i Skarbu zawiadania niniejszém: prawnych posiadaczy obligacyi hypoteczných skarbowych, lub na złożenie ich stosowne świadectwa komissyi Centralney likwidacyjney posiadających, że prowizyia 6/100 od takich obligacyi za drugie półrocze 1824 w d. dzisiejszym do kassy Jlney zaassygnowaną została, tam więc rzeczeni posiadacze, przy wylegitymowaniu praw swoich po odebranie swęj należytości zgłaszać się mają.

Rossyia.

— Z Petersburga d. 24. Grudnia v. s. —

Xiężna Katarzyna Soltykowa, małżonka Radcy tajnego, Członka Rady Państwa i Pani Bendorff, małżonka Jenerał-Adjutanta Jego Cesarskiej Mości d. 21. t. m. mianowane zostały, Damami orderu S. Katarzyny zgięj klasy.